

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

«Ιστορίες του παππού Αριστοφάνη» από την Παιδική του ΘΟΚ

Σκηνοθεσία: **Ν. Ταλιώτης**
Σκηνικά κοστούμια: **Α. Αγγελή**
Μουσική: **Μ. Τόκας**
Χορογραφίες: **Α. Οικονόμου**
Παίξουν:

Σ. Σταυρινίδης, Σ. Καυκαρίδης, Κ. Δημητρίου, Α. Μαργακός, Λ. Σορόκου, Α. Παυλίδου, Γ. Μουαϊμης, Τ. Χριστοφάκης.

Αυτή την φορά ο ΘΟΚ άφησε τη συνηθισμένη του πολιτική για τις παιδικές παραστάσεις - να φτιάχνονται στο επίπεδο των μικρότερων θεατών, μια πολιτική, που ουδέποτε μας φάνηκε σωστή.

Αν το θέατρο παίζεται με τρόπο, που να το καταλαβαίνουν πλήρως οι μικρότεροι θεατές, τα μεγαλύτερα παιδιά δεν βρίσκουν ευκαιρία ούτε να συγκινηθούν, ούτε να προβληματιστούν, και στα δέκα τους χρόνια ήδη δεν πάνε στις παιδικές παραστάσεις και μένουν χωρίς θέατρο τουλάχιστο για τα δέκα επόμενα χρόνια (αν δεν προλάβουν να το ξεουνηθίσουν για πάντα). Υψώνοντας το επίπεδο, κάνοντας παραστάσεις για μεγαλύτερα παιδιά, τους μικρότερους θεατές δεν τους χάνει το θέατρο. Πρώτο, τους μένει η γενική εντύπωση, από την παράσταση (που πάλι μπορεί να είναι καλή ή κακή). Δεύτερο, ποιός είπε, ότι οι γονείς δεν πρέπει να δουλεύουν κι αυτοί, να εξηγούν πριν και μετά από την παράσταση; Τρίτο, στην περίπτωση, που ανεβάζεται ένα κλασικό έργο ή ένα σύγχρονο έργο ποιότητας, τα παιδιά που έρχονται σε επαφή με την ποιητική δραματολογία, σαν να «εμβολιάζονται», δηλαδή, εκείνο, που έχει να δώσει το έργο, μπαίνει μέσα τους και δριμύ μακρόχρονα.

Ανεβάζοντας αυτό το έργο, ο σκηνοθέτης Νεόφυτος Ταλιώτης νιώθει κάποια δυσκολία, που πηγάζει από το γεγονός, ότι θέλει να είναι κατανοητός για όλους. Επινόησε την ορατή μορφή του «παππού Αριστοφάνη», που δεν υπάρχει στο έργο του Δ. Ποταμίτη. Ευτυχώς εύρημα για τα παιδιά ο αρχαίος Αριστοφάνης δεν υπάρχει - κάποιου πρέπει να είναι αυτές οι ιστορίες; Ο ορα-

τός παππούς στη σκηνή τους δίνει συνηθισμένο κλίμα - ο παραμυθός και το παραμύθι του. Ενώ η ομάδα των θεατρικών είναι παρμένη από την στυλιστική του θεάτρου για μεγαλύτερους - κάποιος επαρχιακός θίασος, δοσμένος σε στυλ, ρετρό μας φαίνεται ότι το «στυλιζάρισμα» είναι η βάση της σκηνοθετικής μεθόδου του Ν. Ταλιώτη. Του χρειάζονται πρότυπα για την δική του δημιουργία. Να εξηγήσουμε την σκέψη μας καλύτερα - δεν εννοούμε άμεσα πρότυπα για μίμηση. Ο Ταλιώτης έχει ταλέντο να «πιάνει» διάφορα στυλ με ακρίβεια και γούστο. Όμως η δική του δημιουργία περιορίζεται στις παραλλαγές πάνω στο καλά «πιασμένο» θέμα. Ισως γι' αυτό και πετυχαίνει περισσότερο στο παιδικό θέατρο, όπου πολλές μορφές

και σκηνές δίνονται σαν παιχνιδιάρικη αναπαράσταση πλαγματικών καταστάσεων «Κύριος Κικιρίκου» «Τύμπανο Τρομπέττα και κόκκινα κουφέτα», τώρα «Ο παππούς Αριστοφάνης» ακόμα και η παράσταση του Μαγικού Μπαλονιού! Ενώ «ο γάμος της Αντιγόνης» στον ΘΟΚ πριν δυο χρόνια έδινε την εντύπωση, ότι το «στυλιζάρισμα» δεν αρκούσε και ότι χρειαζόταν περισσότερη αυτοτελής δημιουργία.

Ας επιστρέψουμε όμως στις «Ιστορίες του παππού Αριστοφάνη». Ο Δ. Ποταμίτης έκανε διασκευή 5 έργων, των 4, που είναι στην παράσταση του ΘΟΚ, και της «Λυσιστράτης» σε μορφή μονολόγου - περιληψης, την οποία καλώς αφήνει έξω ο σκηνοθέτης. Η προσωπική μας γνώμη είναι, ότι θάκανε ακόμα καλύτερα, αν πε-

ριοριζόταν στις τρεις πρώτες ιστορίες («Ειρήνη», «Αχαρνής», «Πλούτος»). Εκείνο που μπορεί να λειτουργήσει και λειτουργεί καλά μέσα στην παράσταση είναι η υπόθεση και η θεατρική της ενσάρκωση. Στα τρία πρώτα κομμάτια η υπόθεση και οι συμβολικές μορφές (Ειρήνη, Πόλεμος, Πλούτος, Φτώχεια) είναι πιο εύκολα να γίνουν κατανοητά. Και θεατρική τους ενσάρκωση πράγματι πέτυχε παρ' όλο που και ο θεατρικός χρόνος για κάθε κομμάτι ήταν σύντομος, και ο θεατρικός χώρος περιορισμένος από τα τραπέζια και τις καρέκλες, που περικυκλώνουν τη σκηνή στο πρόχειρο θεατράκι, όπου οι θεατρίνοι παίζουν την παράσταση τους. Αυτή η αρχική ιδέα του σκηνοθέτη (η παράσταση μέσα στην παράσταση) δικαιώνει την χρήση των φανερά φτιαχτών αντικειμένων (όπλα, φαγητά, φτερά, σκουτάρι, χάρτες της Ελλάδας) και σκηνικών, πράγμα που ταιριάζει πολύ στην συμβολικότητα του Αριστοφάνη (η συνεργασία του σκηνογράφου Α. Αγγελή και του σκηνοθέτη είναι αρμονική). Στα «Πουλιά» όμως το βάρος πέφτει στο κείμενο, στη γλώσσα, στα χορικά μέρη και όχι στην υπόθεση. Οι μορφές δεν είναι γνωστές (Γεωμέτρης, Εφοριακός, Ίριδα) και περνούν ξυστά στη συνείδηση ακόμα και μεγάλων παιδιών. Γι' αυτό και το φινάλε με τα «Πουλιά» αδυνατίζει την εντύπωση από την παράσταση, η οποία - επαναλαμβάνουμε - στα πρώτα τρία κομμάτια είναι πραγματικά καλή.

Ελπίζουμε, ότι ο ΘΟΚ αντλήθηκε πως χρησιμοποίηση των καλύτερων του ηθοποιών στην παιδική παράσταση δεν είναι σπατάλη, αλλά μια σωστή επένδυση στους μικρούς του θεατές, η οποία θα δώσει αποτελέσματα στην ποιότητα των ανηλικών θεατών του στο μέλλον. Όλοι οι ηθοποιοί παίζουν με κέφι και «στυλιζάρουν» τους πολλούς ρόλους του έργου με ακρίβεια, όπως τους θέλει και ο σκηνοθέτης.